એકૉર્ડિયન-ચાવી

અથવા

એકોર્ડિયન વગાડવાની કુંચી.

ભાગ ૧ લો

આશાવરી, કલ્યાણ, કાહારવા, ખમાચ, ઝીંઝોટી, પીલુ, બિહાગ, ભૈરવી, સારંગ તર્જની મસનવી, ઠુમરી, લાવની ગઝલ

તથા અભ્યાસ કરીને ... વા

શિખનારાઓ વગ ... ડે

રહેલાઈ શિખ...

શકે માટે એકોર્ડિ... ડે

અનની સમજણ, ... પરી સા...

બનાવનાર

એમ. એચ. મહેરઅલી.

(ફ્લવર્સ્ટઇના ચાવીબુક તથા ફિડલ ચાવીબુકનો રચનાર.)

મુંબઈ:—ધી રાઈઝીંગ સ્ટાર પ્રીંટીંગ પ્રેસ.

ઈ. સ. ૧૮૮૮

કિંમત ૫ આના

એકૉર્ડિઅન ચાવી,

અથવા

એકૉર્ડિઅન વાજું વગાડવાની કુંચી.

ભાગ ૧ લો.

એકૉર્ડિઅન.

રાગના બંધાણમાં સુર પેદા કરનારા હથિયાર તરીકે આપણામાં વાજીંત્ર મોહોટો મદદગાર જાણીએ છે. વાજીંત્રોમાં કેટલાક સંપૂર્ણ અને કેટલાક અપૂર્ણ છે. સંપૂર્ણ વાજીંત્ર એટલે જે વાજીંત્ર ત્રણ સપ્તક સુધી ઊંચા નીચા અવાજોમાં રાગ પેદા કરી શકે; અને અપૂર્ણ એટલે જે વજંતર ચોકસ થોડાક રાગના અવાજો પોતાના ઠાઠમાંથી પેદા કરે. એકૉર્ડિઅન યાને હાથે વગાડવાનું ચોરસ વાજું અપૂર્ણ વાજીંત્રોમાંનો એક છે, અને વગાડતાં શીખવાને બીજા વાજીંત્રો કરતાં સહેલું, સાધારણ રીતે સસ્તું અને સુઘડ ઠાઠનો મધુર સ્વરનો યુરોપિયન વજંતર હોવાથી, આપણા વાજીંત્રનો શોક રાખનારાઓને ઘણો ઉપયોગી છે. આ ચોપડીના પુઠાપર એકૉર્ડિઅન વાજાની છાપ આપવામાં આવી છે જે પરથી એ વાજીંત્રની સારી ઓળખ થાએ છે. એની બનાવટ કનસર્ટિના યાને હાથે વગાડવાનું ઑગ વાજાંને લગભગ મળતીજ છે. જેમ કનસર્ટિનામાં વચ્ચે ધમણ આવેલી હોવાથી ચાવીપર આંગળાં રાખી વાજાને દાબતી અને ખેંચતી વખતે પવનની હરકત થવાથી તે ચાવીમાંથી અવાજ નીકળી વાગે છે, તેમ આ એકૉર્ડિઅનમાં પણ છે. કનસર્ટિનામાં બેઉ બાજુએ વગાડવાની દસ દસ ચાવીઓ આવેછે તેમ

એકૉર્ડિઅનમાં આવતી નથી પણ (હાલ વપરાતા) એકૉર્ડિઅનમાં જમણા હાથની બાજુએ દસ ચાવીઓ અને ડાબા હાથની બાજુએ ત્રણ ચાવીઓ આવેછે. વળી કેટલાક એકૉર્ડિઅનમાં ડાબા હાથની બાજુએ એક ન્હાની સરખી ઘંટી (ચંગ) પણ આવેછે.

એકૉર્ડિઅનની ચાવીઓની સમજ.

એકૉર્ડિઅનને એક બાજુએ હારબંદ દસ ચાવીઓ આવેછે અને તેપર ચહડતા ઊતરતા નમ્બર પાડેલા આવેછે, અને કેટલાકમાં તે નમ્બર હોતા નથી. આપણે ચોપડીના મુકાબલે પર આ પ્રમાણે ઉપરથી ચાવીથી પહેલી ચાવી શરૂ થઈને છેક નીચેની આવેલી છેલ્લી દસમી ચાવી પૂરી થાય તે નવા શિખનાર માટે જે વગર નમ્બરની ચાવીવાળો એકૉર્ડિઅન હોય તો તેપર હમણા બતાવ્યા પ્રમાણે આંકડા નમ્બર માંડી લેવ. એ દસ ચાવીઓમાંથી તેના ચહડતા ઊતરતા નમ્બર પ્રમાણે ઊંચા નીચા અવાજ નિકળી ગાયન ઊતરી આવેછે. બીજી બાજુએ ત્રણ ચાવીઓ આવેછે, જેમાંથી એક નમ્બર ૧ ની ને ૨ ની ચાવીઓ ગાયન વગાડતી વેળાએ તાલપર ઠેકો દેવાના કામની છે અને એક તરફ જુદી આવેલી એક ચાવી આગળ પાછે ધમણમાંથી પવન બહાર કહાડી નાખવાના તથા ભરી લેવાના કામની છે તે શિવાય એ ચાવીમાંથી કોઈપણ જાતનો સુર નિકળતો નથી. એ પ્રમાણે એકૉર્ડિઅનમાં એક બાજુએ હારબંદ આવેલી દસ ચાવીઓ રાગના સુર નિકાળનારી, અને બીજી બાજુએ બે ચાવી ઠેકાની તથા એક ચાવી પવનની આવેછે; જેથી હવે આપણે તેને **સુરની**, **ઠેકાની**, અને **પવનની** ચાવી કહીશું.

વાજું વગાડવાને હાથમાં ધરવાની રીત.

વાજાના દસ ચાવીવાળી બાજુના ન્હાના છોંટીઆમાં જમણા હાથનો અંગુઠો, આંગળીઓ ચાવીપર આવે તેવી રીત ભેરવવો અને બીજી બાજુના મ્હોટા પટા જેવા છોંટીઆમાં ડાબો હાથ તે તરફની બે ચાવીઓ પાસે આંગળીઓ આવે અને આ તરફની જુદી એક ચાવીપર અંગુઠો આવે તેમ ભેરવવો. આ ચોપડીના પુઠાંપર આપેલા ચીત્રમાં ચાવીવાળી જે બાજુ દેખાય છે તે આપણા જમણા હાથમાં પહેરવાની હારબંદ દસ ચાવીવાળી બાજુ છે; અને પાછળી કોરે આવેલી બાજુ તે ડાબા હાથમાં પહેરવાની છે.

વાજું તપાસીને લેવાની રીત.

વાજું હાથમાં લઇને ડાબા હાથની પવનની ચાવીને અંગુઠાથી દાબી વાજાને ખેંચી લાંબુ કરવું. બાદ કોઇબી ચાવી દબાવ્યા વગર ધીમા હાથે, વાજાને જરા જરા દાબી તપાસીને જોવું કે ધમણમાંથી કોઇબી ઠેકાણેથી પવન બાહેર નિકળે છે? જો પવન નિકળતો હોય તો તે ધમણમાં કોઇ ઠેકાણે સુરાખ યા ફાટ હશે; અને તેમ હોય તો તે ધમણ સારૂં સમજવું નહીં. એ પ્રમાણે તપાસ્યા પછી, જમણા હાથ તરફની નંબર ૧ લાની ચાવીપર આંગળું મુકીને વાજાને ખેંચી અવાજ કહાડવો અને વળી (વાજાને) દાબી અવાજ કહાડવો અને તે અવાજને ધ્યાનથી સાંભળવો કે તે અવાજ બોખરો ન હોય. જેમ માણસનો સાદ બેસી ગએલો હોય ને પછી જેમ ફુટયો ફુટયો અવાજ નિકળે તેવો ફુટયો અવાજ ન હોવો જોઇએ. એ પ્રમાણે સરવે ચાવીઓ એક પછી એક તપાસવી. ચાવીઓના અવાજ તેઓના ચઢતા ઉતરતા નંબરો પ્રમાણે ઉંચા નીચા પણ સંગીન અને એક

તારના જેવા જોઈએ. એ પ્રમાણે વાજાની તપાસ છે; પછી હલકું યા ઉંચું લેવું તેનો આધાર પોતાની મરજીપર છે. પણ અલબતાં ઉંચા વાજાના સુર મધુર હોય.

ચાવીઓપર આંગળાં બેસાડવાની રીત.

નીચે આપેલી **સારેગમ**ની નોટ, વાજાને ખેંચતાં અને દાબતાં, તેમાં બતાવેલી ચાવીઓપર આંગળાં ફેરવવાં. પહેલાં ધીમે ધીમે વગાડતાં રહેવું પછી જેમ જેમ લાગ ફાવતો જાય તેમ તેમ ઉતાવળે વગાડવાને વારે ઘડીએ કોશેશ કરીને શીખવી; અને એ નોટ હાથે પાકી બેસાડવી.

સારેગમની નોટ.

નં. ૨ ની ચાવી વાજું ખેંચી વગાડવી તે અવાજ **સા** સમજવો.
નં. ૩ ની ચાવી વાજું દાબી વગાડવી તે અવાજ **રે** સમજવો.
નં. ૩ ની ચાવી વાજું ખેંચી વગાડવી તે અવાજ **ગ** સમજવો.
નં. ૪ ની ચાવી વાજું દાબી વગાડવી તે અવાજ **મ** સમજવો.
નં. ૪ ની ચાવી વાજું ખેંચી વગાડવી તે અવાજ **પ** સમજવો.
નં. ૫ ની ચાવી વાજું દાબી વગાડવી તે અવાજ **ધ** સમજવો.
નં. ૫ ની ચાવી વાજું ખેંચી વગાડવી તે અવાજ **ની** સમજવો.
નં. ૬ ની ચાવી વાજું દાબી વગાડવી તે અવાજ **સા** સમજવો.
નં. ૬ ની ચાવી વાજું ખેંચી વગાડવી તે અવાજ **રે** સમજવો.
નં. ૭ ની ચાવી વાજું દાબી વગાડવી તે અવાજ **ગ** સમજવો.
નં. ૭ ની ચાવી વાજું ખેંચી વગાડવી તે અવાજ **મ** સમજવો.

એ નોટને સુલટી અને ઉલટી બેઉ રીતે વગાડતાં શીખવી. સુલટી યાને એ નોટ ઉપરથી નીચે સુધી **સારેગમ પધનીસારેગમ** એ સુર નિકળશે. ઉલટી યાને નીચેથી ઉપરી વગાડવી કે જેનો સુર **મગરેસાનીધપમગરેસા** નીકળશે

આ બુકમાંહેલી નિશાનીઓની સમજ.

વાજું બે રીતે વાગેછે—એકતો ખેંચી લાંબુ કરતાં અવાજ નિકળે અને બીજું ખેંચ્યાબાદ વાજાને દાબવું પડેછે તે વખતે અવાજ નિકળે છે. આ બુકમાં વાજું ખેંચીને તથા દાબીને વગાડવાની નિશાનીઓ નીચે પ્રમાણે કીધી છેઃ—

° * × આ ત્રણ નિશાની માંહેની કોઇબી નિશાની ચાવીની ઉપરની બાજુએ આપેલી હોય તો તે (નંબરની) ચાવી વાજું ખેંચતાં (લાંબુ કરતાં) વગાડવી જેમકે ૧ આ આંકડાની ઉપર નીશાની છે, તો પહેલા નંબરની ચાવી વાજું ખેંચી લાંબુ કરતાં વગાડવી. અને જો (° * ×) એમાંની કોઇબી નિશાની ચાવીના નીચે હોય તો તે નંબરની ચાવી વાજું દાબતાં વગાડવી. જેમકે ૧ એમાં નિશાની નીચે છે તેટલે એ ચાવીને વાજું દાબતાં વગાડવી. એ પ્રમાણે કોઇબી નિશાની આંકડાની ઉપર હોય તો તે નંબરની ચાવીને વાજું લાંબુ કરતાં વગાડવી અને આંકડાની નીચે હોય તો વાજું દાબતાં વગાડવી. હવે એ પ્રમાણે ત્રણ જાતની નિશાની આપવાની સમજણ નીચે પ્રમાણે છે.

° જે ચાવી આવી નિશાનીથી સમજાવેલી છે તે ચાવીને સાધારણ રીતે વગાડવી યાને તે અવાજ વધારે લંબાવવો નહીં અને તેમ જરાકમાં ટુકો પણ કરી નાખવો નહીં.

* જે ચાવી આવી નિશાનીથી સમજાવેલી છે તે ચાવીનો અવાજ ઉપર બતાવેલો સાધારણ રીતે વગાડવાનાં કરતાં લાંબુ કરવુ. (યાને તે વધારે વાર વગાડવી.)

× જે ચાવી આવી નિશાનીથી સમજાવેલી છે તે ચાવીનો અવાજ જરાક કહાડવો યાને તે ચાવી જરાક વાગી કે તરત તેની બાજુની ચાવીને (જે લખેલી હોય) વગાડવી.

નં૦ ૧ મસનવી-ઈન્દ્રસભા.

અપને કો- ન હમે તું તેરા ક્યા હમે નામ

૩ ૪ ૪ ૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪

સભા મે- રી કો તુ- ને ખબર હમ તમામ.

૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩

નં૦ ૨ ઠુમરી-કેરવો-કાહારવા.

છોરા બામન- કોરે છોરી બામન. ક

૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૪ ૪ ૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૪

આંગીઆંકો અતર લ- ગાકે ચ- લી-છોરી

૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૪ ૪ ૩ ૩

હાથમેં લે પીંજરા શુ- વાલકી છ- ડી

૪ ૪ ૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫

બીડી બુ- નર સારી ઘુમતે ચ- લી.-છોરી.

૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪

નં૦ ૩ ગરબી–માહાડ.

મારા સ્વામી બોલો ને વહાલા

૫૪ ૩૪ ૩૪૪ ૪૩૩

ઘેલીરે થઇને ગોકૂળ ઘેલીરે થઇને ગોકૂળ

૩૩૪૪૫ ૪૪૩ ૩૩૪૪૫ ૪૪૩

ઘેલી થઇને ગોકૂળમાં ભમતી

૩૪૪ ૫ ૪૪૫૫ ૪૩૪

બીજા કોઇની વાત નથી ગમતી.— મારારે સ્વામી

૫૫ ૫૫ ૪૪૫૫ ૪૩૪ ૫૪૪૩૪

નં૦ ૪ ગઝલ–ભોપાલી.

કજોડાનો પ્યાર.

આશક	માશુક

મેરી દિલ– રૂબા હયા કર હયા

૩૪ ૪ ૫૫ ૪૫૫ ૪૪

હુ તુજપે ફિદા હયા કર હયા—મેરી દિલ.

૫૫૫ ૫૫ ૫૫૫ ૭૬ ૪૪

આશક	માશુક	આશક	માશુક
હએ તુ મેરી જાન,	વાહ હનુમાન,	હું આશક તેરા,	હયા કર હયા.
જપુ તેરા નામ,	ખકા કર મુદામ,	ન હો બેવફા,	હયા કર હયા.

નં૦ ૫ ગઝલ–ઈન્દ્રસભા.

ઘરસે યહાં કૌ– ન ખુદાકે લીએ લાયા મુજકો

o o   o o o   o o   o

૩ ૩ ૩ ૪   ૪ ૪ ૪ ૪   ૫ ૪ ૪ ૩   ૫ ૪ ૪

o o   o   o   o   × o

હીસ સીતમગા– રને સોતે– સે જગાયા મુજકો.

o   o o   o   o

૩ ૪ ૩ ૪   ૪ ૪ ૫ ૪   ૪ ૩ ૩ ૪   ૪ ૩ ૩

o o o   o o   o o o   × o

હકને ક્યા ખા– બે પરેશા– ન દીખાયા મુજકો

o o   o o o o   o o   o o

૫ ૫ ૫ ૬   ૬ ૬ ૬ ૫   ૫ ૪ ૪ ૩   ૫ ૪ ૪

o o   o o   ×

નઝર આતા હુએન અપના ન પરાયા મુજકો.

o   o o   o   o

૩ ૪ ૩ ૪   ૪ ૪ ૫ ૪   ૪ ૩ ૩ ૪   ૪ ૩ ૩

o o o   o o   o o o   × o

નં૦ ૬ મસનવી–કવિતા.

રાજા હું મેં કોમકા ઓર ઇંદર મેરા નામ

o   * × o   o o o o

૩ ૩ ૩ ૪   ૪ ૪ ૪ ૫   ૫ ૫ ૪ ૩   ૪

o o o   o   *

બિન પરિયોંકે દીદકે ન– હીં મુજે આ– રામ

o   × o   o o

૪ ૪ ૪ ૩   ૪ ૩ ૩ ૪   ૫ ૪ ૪ ૩   ૩

o o o   * o   o o   *

નં૦ ૭ ગઝલ-ઈન્દ્રસભા.

સરપે આં- ખોપે કસે- જેપે બિઠા- ઉં તુજકો

૩ ૩ ૩   ૩ ૪ ૩ ૪   ૪ ૪ ૩ ૩   ૪ ૪ ૫ ૫

આ મેરે પાસ ગલે- સેમેં લગા- લું તુજકો.

૩ ૩ ૩   ૩ ૪ ૫ ૫   ૪ ૫ ૪ ૪   ૩ ૪ ૩ ૩

નં૦ ૮ ગઝલ-ભોપાલી.

હમપે કરે હમે નીત સીતમ તાજે બતા- જેનો બનો

૪ ૪ ૩ ૩   ૩ ૪ ૪ ૫   ૪ ૪ ૩ ૪   ૩ ૩ ૩ ૩

મુજપે નહીં હમે ઓ કરમ તાજે બતા- જેનો બનો

તાજે બતા- જેનો બનો તાજે બતા- જેનો બનો

૪ ૪ ૪ ૪   ૩ ૪ ૫ ૫   ૪ ૪ ૩ ૪   ૩ ૩ ૩ ૩

ઉસકી જુદા- ઈ હમે ગેરાં દિલપે હમા- રે શેકો શબ

૪ ૪ ૩ ૩   ૩ ૪ ૪ ૫   ૫ ૫ ૫ ૫   ૫ ૫ ૫ ૫

કરતે નહીં હમેં દર્દો ગમ તાજે બતા- જેનો બનો.

૫ ૫ ૫ ૬   ૬ ૫ ૫ ૫   ૪ ૪ ૩ ૪   ૩ ૩ ૩ ૩

નં૦ ૯ દાદરો-ઝીંઝોટી

શુદ્ધિ આણી ફળ જાણી   નર નારી   ભણોરે

૩૩૪૪ ૪૪૪૪ ૩૪૪૫ ૪૪૪

નર નારી   ભણોરે   નર નારી   ભણોરે

૪૪૫૫ ૫૫૫ ૩૪૪૫ ૪૪૪

વિદ્યા બહુ   છે શુભકા-   રી ભણો,   શુધ્ધિ આણી-

૩૩૩૩ ૪ ૪૪૪ ૪ ૩૩ ૨ ૩૪૪

વિદ્યા થકી   (એ) જો   બ્રહ્મ નકી   જો

૩૩૪૪ ૫ ૫ ૪૪૫૪ ૪

હાંરે લીલી   જોઈ કરજો   ખુબ યારી   ભણોરે

૩૩૪૪ ૪૪૪૪ ૩૪૪૫ ૪૪૪

ખુબ યારી   ભણોરે   ખુબ યારી   ભણોરે-વિદ્યા.

૪૪૫૫ ૫૫૫ ૩૪૪૫ ૪૪૪

નં૦ ૧૦ ગઝલ-સારંગ.

અંદર ઝમીં- કે ઈશ્ક હે- ઈશ્ક આસમા- નમે

૫૫૫૫ ૪૪૩૩ ૩૩૩૪ ૫૫

કુછ ઈશ્કકે સીવા નહીં કોનો મકા- નમે-અંદર

૫૫૫૫ ૫૬૫૫ ૫૬૭૬ ૫૫

નં૦ ૧૧ ગઝલ-કલ્યાણ.

મેરા દ- દોં ગમ તુજ- પ ઇઝહા- ર હોગા

૨૩૩ ૩ ૪ ૪ ૪૪૩ ૪૫૫

ઉધર મં જલે ઇશ્ ક બિસયા- ર હોગા -મેરા.

૪૪૪ ૩૩ ૩ ૨ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩

ઈધર તો જીગર હુએ મેરા પા- રા પારા

૪ ૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫૫૫ ૫૫૫

ઉધર મર- હમે વર લ તેયા- ર હોગા-મેરા.

૪૪ ૪ ૩૩ ૩ ૨૩૩ ૪૩૩

નં૦ ૧૨ ગઝલ-ભરવી એ.

અલીફસે તુ યાદ કર અલ્લાહકો આદમ

૪ ૫ ૫ ૫ ૬ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૩ ૪ ૫ ૫

ઔર એસે બુ- જા હીરીકે આતશકો તુ હરદમ-અલી ફસે.

૪ ૫ ૫ ૫ ૬ ૬ ૬ ૬ ૬ ૬ ૫ ૫ ૬ ૫

નં૦ ૧૩ ગઝલ-પીલુ-કહું કયા ફલકકા સતાયા હું મેં-તર્જ.

ન તનહા મેં તન બલ- કે જાં બે- ચતા હું-

૪ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૬ ૬ ૫ ૫ ૫ ૬

મેં હરતી- કી સારી હુડાં બે- ચતા હું-ન તનહા

૬ ૬ ૬ ૭ ૬ ૬ ૫ ૫ ૫ ૬ ૫ ૪

દિલ હી- કા દિલ મો- લ કરતા હું યારા

૫ ૫ ૬ ૭ ૭ ૭ ૭ ૬ ૭ ૬ ૬ ૫

જો કોઈ અહે- લે દિલ હો- વહાં બે- ચતા હું-ન તનહા

૬ ૬ ૬ ૭ ૬ ૬ ૫ ૫ ૫ ૬ ૫ ૪

નં૦ ૧૪ લાવની.

ગોરી ચ— લી સા— સરે ફિર ભી કછુ આ(આ)ના રે ભલા

o × o × o × o o
૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪
× o o * o o o × o

ગોરી ર— ખના દિ— લમેં યા— દ ઝુ(ઉ)— લ મત જા— ના

× o × o × o × o o
૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૨ ૩
o o o o × o *

નં૦ ૧૫ લાવની.

મારા દિ— લના દિલ—બર જા—નકે મ— નના પ્યા— રા કે દિ—લના પ્યા—ર

o × o o o o × o × o × o *
૩ ૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૫૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૩ ૩
× o × o × o o o o

હું ઝુર ઝુર પી— લી થ— ઈછું કા— રણ તા— રા

* × o o × o × o
૩ ૨ ૨ ૨ ૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
o * o o o *

શું ક— હું દુ— ખની વા— ત કર— મની કા— ની કર મની કાની

* o * o o × o × o × o *
૩ ૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪ ૪ ૩૩ ૩ ૪ ૩ ૩ ૩૩ ૩ ૪ ૩ ૩
o × o × o o o o

તમેં હ— તા ઘણા ના દા— ન હતી હું ના— ની

o o × o * × o *
૩ ૨૨ ૨ ૨ ૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૩
× o o o o *

નં૦ ૧૬ ગઝલ-કાફી.

ગર હમને દિલ સનમકો દીયા ફિર કી- સીકો કયા

૨૩૩૩ ૩૪૪૫ ૪૪૩૩ ૨૨૩

ઈસલામ છોડ કુ ફ્ર લીયા ફિર કી- સીકો કયા.-ગર

૫૫૩૩ ૩૪૪૫ ૪૪૩૩ ૨૨૩

હમારી તો ર ઝીંદગી મિસ્લે હુબા- બ હુએ

૨૩૩૪ ૪૫૪૫ ૫૪૪૫ ૪ ૪

ગર ખિઝર લાખ બરસ જીઆ ફિર કી- સીકો કયા.-ગર

૩૩૩૩ ૩૪૪૫ ૪૪૩૩ ૨૨૩

નં૦ ૧૭ ઠુમરી-બેહાગ.

મુજે કો- ન ઘર- સે લાયા યહાં, હાં બતાવો યે કિસ- કા હૈગા મકાં

૩૩ ૪ ૪૫૫ ૬ ૬ ૬ ૫૫ ૫ ૫૪૪ ૩૪૪ ૫૪૪ ૩૩

સબ બિછ- ડે કોઈ સંગ ન સાથી અઝીઝો કો અપ- ને પાંણ કહાં

૫૫ ૬ ૬૬૬ ૬૬૫ ૬૬ ૫૫૫ ૩૪૪ ૫૪૪ ૩૩

નં૦ ૧૮ ગઝલ—જીલ્લો.

સંભાલો તે- ગે અદાકો ઝરા સુનો તો સહી
૪૪૪૩ ૪૪૫૪ ૪૩૩૪ ૪ ૪ ૫

કીસીકી આ- ન બની હએ કઝા સુનો તો સહી
૬ ૬ ૬ ૬ ૭ ૬ ૬ ૫ ૫૪૪૩ ૪ ૪ ૫

હએ કઝા સુનો તો સહી-હાં કઝા સુનો તો સહી.-સંભાલો
૫ ૫૪ ૪ ૩ ૪ ૪૫૫ ૫૪ ૪ ૩ ૪ ૪ ૫

ન પાએ મા- લ કરે મલ- કે હાથોંમેં મહેંદી
૪૫૫ ૬ ૬ ૬ ૬ ૬ ૫૫૫૬ ૬ ૫ ૫

કીશીકા ખૂ- ન કરેગી હિના સુનો તો સહી.—સંભાલો
૬ ૬ ૬ ૬ ૭ ૬ ૬ ૫ ૫૪૪૩ ૪ ૪ ૫

નં૦ ૧૯ ઠુંમરી—દાહરે.

આજ કાના મોહેલીનો બાંસલી બ- જાએ કે
૩ ૩ ૨ ૨ ૩૩૩૪ ૫૪૪૩ ૩ ૩ ૨

બાંસલી બ- જાએ કાના મોરલી સુ- ના એ કે—આજ
૫૪૫૫ ૫ ૪૩૪ ૫૪૪૩ ૩ ૩ ૨

નં૦ ૨૦ ગઝલ-ભૈરવી.

મરતા હું તે- રે ઇશ્કમેં સર સાર ખ- બર લે

૪ ૪૫૬ ૫૫૪૫ ૪ ૪૫૫ ૪ ૪

ટુક મેરે દિ- લે ઝારકી અએ યાર ખ- બર લે

૬૬ ૬૬ ૬૬૬૫ ૬૬૭૬ ૬ ૫

અએ યાર ખ- બર લે મેરી દિલદાર ખ- બર લે-મરતા હું

૫ ૬૬૬ ૬૬૬૫ ૬૬૭૬ ૬ ૫

અએ બાદ તુ- હી જાકે ઝ- રા શોખસે કહેના

૩ ૪૪૪ ૪૫૫૫ ૫૫૫૫ ૪ ૪

મરતા હએ કો- ઈ જાંપસે દીવાર ખ- બર લે-મરતા હું

૬ ૬ ૬ ૬ ૬૬૬૫ ૬૬૭૬ ૬ ૫

નં૦ ૨૧ ઠુંબરી.

રે મેંતો કાં પાણી કાં પાણી યાર રે મેંતો કાં પાણી કાં પાણી યાર

૪૪૪ ૩૩૨ ૩૩૩ ૪ ૪૪૪ ૩૩૨૩ ૩૩ ૪

યારકી છાણીન- ઝર નહીં આવત ઢુંઢત હુંસન- સાર. રે મેંતો

૪૪૪ ૫૫૫ ૫૫૫ ૪૪ ૫૫૫ ૪૩૩ ૪ ૪૪૪

નં૦ ૨૨ ગઝલ-બિલાવલ.

ઝપક અ- તાકે મુજે દિલરૂબાને લુટ લીયા
બચા નિ- ગાસે તો શર- મો હયાને લુટ લીયા

* ∘ ∘ ∘ ∘ × ×
૪ ૪ ૩ ૪ ૫ ૫ ૬ ૫ ૫ ૫૪ ૩ ૩ ૪ ૪
∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

શર-મો હયાને લુટ લીયા શર- મો હયાને લુટ લીયા-ઝપક

∘ ∘ ∘ ∘ × ∘ ∘ × ∘
૪ ૫ ૫૫ ૬ ૬૬ ૫૫ ૪ ૫ ૫૫૪ ૩ ૩ ૪ ૪
∘ ∘ ∘ × ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

હઝારો હુએ સકે મિઝ- ગાને તીર- કે ઘાયલ

* ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘∘ ∘ ∘
૫૫૬ ૬ ૭૬ ૬ ૬ ૬ ૫૬ ૬ ૫ ૫
∘ ∘ ∘ ∘

તેરે તો રોઝકે ઓ- રો જક્ષાને લુટ લીયા-ઝપક

* ∘ ∘ ∘ ∘ × ∘
૪૪ ૩ ૪ ૫૫ ૬ ૫ ૫ ૫ ૪ ૩ ૩ ૪ ૪
∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

નં૦ ૨૩ હોરી-જોગીયા-આશાવરી.

લૈલી લૈલી પુકારૂં મેં બનમેં મેરી લૈલી બસી મોરે મનમેં

∘ ∘ ∘ ∘ * ∘ ∘ ∘ ∘ *
૩ ૩ ૩ ૫ ૪ ૫ ૫ ૬ ૫ ૫ ૪ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૩ ૪ ૩ ૩
∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

જાની દિલબર- કો મુજસે જુ- દાયા આગે ફુરકત મેં જીકો જ- લાયા

∘ ∘ ∘ ∘ ∘ * ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ *
૬ ૬ ૬ ૭ ૬ ૬ ૫ ૬ ૫ ૫ ૬ ૬ ૬ ૭ ૬ ૬ ૫ ૬ ૫ ૫
∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

હુવા શૈદા હું મેં ઈસ અ- ગનમેં મેરી લૈલી બસી મોરે મનમેં

∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘
૩ ૩ ૩ ૪ ૪ ૫ ૫ ૬ ૫ ૫ ૪ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૩ ૪ ૩ ૩
∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘ ∘

નં૦ ૨૪ ગઝલ-ભૈરવી

નામ જા— નેકા ન લે યાર મેં મર જાઊંગી
૪૪૫ ૪૪૪૫ ૫૪૪૩ ૪૪૫
યાર મેં મર જાઊંગી દીલ- દાર મેં મર જાઊંગી.—નામ જાને
૬૬૬ ૬ ૬૬૫૫ ૬૫૫૩ ૪૪૫
ખુલે બા- લોંસે સનમ સામને મત આ- યા કરો
૫૫૫ ૬૬૬૬ ૬ ૬૭૬ ૬૫૫
અગર કુછ હુવા તો મેં સર પટક મર જાઊંગી.—નામ જાને
૫ ૫૬૬ ૭૬૬૫ ૬૫૫૩ ૪૪૫

—*—

નં૦ ૨૫ દાદરો-કલ્યાણ.

આઈ એમ વેરી ગુડ બેંગાલી બાબુ ઈન કલકટા લાંગ ટૈમ સ્ટાપ
૩ ૪ ૪ ૫ ૫ ૫૫૬ ૫૫૫૫ ૫ ૪ ૪
રામ શામ ચંદર- ગોસમાઈનિમઈન રાધાબઝારઆઈ કીપ માઈ શાપ
૫ ૬ ૬૬ ૫ ૬૬૬ ૭૭૭૭ ૭ ૬ ૬
આઈ એમ વેરી ગુડ બેંગાલી બાબુ ઈન કલકટા લાંગ ટૈમ સ્ટાપ
૫ ૫ ૫ ૫ ૫૫૫૬ ૫૫૫૫ ૫ ૪ ૪

વેરી ગુડ હિંદુ સ્મોક માઈ હુક્કા ઈટ માઈ ડાલભાટ એવરી ડે,
નાઇટિ કમ આઈ મેક પ્લેંટી પૂજા હેર નાચ વાલાઝ ટોમ ટોમ પ્લે.
કુછ પરવા નૈ ગુડ ટૈમ કમીંગ સીંગ ક્રીટેન્યાઝ રૂલ અવે,
જાલી ગુડ ફેલોઝ ગો હોમ મોરનીંગ બાબુ કેનનોટ મેકાસ્લેવ.
આઠ. એમ વેરી ગુડ બેંગાલી બાબુ ઈન કલકટા લાંગ ટૈમ સ્ટાપ.

નં૦ ૨૬ ગઝલ-ઝીંજોટી.

તાબ ઉસકે દે- ખનેકી ન લાએ ચલે ગએ

૩ ૪ ૪ ૫ ૫ ૬ ૬ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪

ક્યા ક્યા પરી જવાન થે આએ ચલે ગએ

૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૬ ૬ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪

ભલા આએ ચલે ગએ અજી આએ ચલે ગએ-તાબ

૪ ૩ ૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪

અદમ રહા ન કોઇ પય- મબર રહા નહીં

૫ ૫ ૬ ૬ ૬ ૬ ૬ ૬ ૬ ૬ ૫ ૫ ૬ ૫ ૬

વેબી સરે ઝમીંમેં સ- માએ ચલે ગએ-તાબ

૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૬ ૬ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૪ ૪

નં૦ ૨૭ ગઝલ-ભૈરવ.

ઈશ્ક ક્યા સએ હુએ કીસી કા- મિલસે પુછા ચાહીએ

૩ ૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૬ ૬ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪

કીસ તરે જા- તા હુએ દિલ એ- દિલસે પુછા ચાહિએ

૫ ૬ ૬ ૬ ૬ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪

એ- દિલસે પુછા ચાહિએ એ- દિલસે પુછા ચાહિએ-ઇશ્ક

૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪

ક્યા તડપને મેં મઝા હુએ કત્લ હો પ્યા- રે કે હાથ

૫ ૫ ૬ ૬ ૬ ૭ ૬ ૭ ૬ ૬ ૬ ૫ ૭ ૬ ૬

ઉસકી લ્હેઝત- કો કીસી બિસ- મિલસે પુછા ચાહિએ-ઈશ્ક

૫ ૬ ૬ ૬ ૬ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪

નં૦ ૨૮ ગઝલ-કલ્યાણ.

તકરેકા હોતા હુએ એ- સાભી ગુલ અં- દામ કહીં

૪ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૩ ૪

મએ કહીં શીશા કહીં સાકી કહીં જામ કહીં-તકરેકા

૪ ૪ ૫ ૫ ૬ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૩ ૪

દીલકી બે (એ) તાબી ન યહાં ઠેરને દે તી હૈ મુજે

૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૬ ૬ ૬ ૫ ૬ ૬ ૭ ૬ ૬ ૫ ૫

દીન કહીં રાત કહીં સુબો કહીં શામ કહીં—તફરેકા

૪ ૪ ૫ ૫ ૬ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૩ ૪

નં૦ ૨૯ દાદરો-કાફી.

જોબનવા તો— રા ભરકે ઉછલ ર- યોરે

૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૪૪૩ ૪૩૩ ૪ ૪૪

મોહન તો— રા મુખડા જુ ચાંદકા હો ટુકડા—જોબનવા.

૫ ૫ ૬ ૬ ૬ ૫ ૫ ૫ ૫૭ ૬ ૬ ૫ ૫

નાઝ ઉ- મારા રે, મોહે જગ સારા રે

૪૪૪ ૫ ૬ ૬ ૬ ૬ ૫ ૬ ૬ ૬ ૫

હમ તુમપેવા- રી જાએ, સંગ સખિયન રંગીલી

૫ ૫ ૬ ૬ ૬ ૫ ૫ ૫ ૫ ૭ ૬ ૬ ૫૫

બલબલ મો- રે ચહેરેપે કુમલ ગ- યો રે.—જોબનવા.

૪ ૪ ૫ ૫ ૪ ૪ ૪ ૩ ૪૩ ૩ ૪ ૪ ૪

નં૦ ૩૦ English Dance.
ઈંગ્લિશ ડેન્સ.

Tra la la la la, la la la la la la
ટ્રા લા લા લા લા લા લા લા લા લા લા

° • °
૫ ૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫
× ° • ° ° ° ° *

Tra la la la la la, la la la la la.
ટ્રા લા લા લા લા લા લા લા લા લા લા.

× ° ° ° ° °
૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩
° ° ° ° *

Oh sing we now right cherri- ly
ઓ સિંગ વી નાઊ રાઇટ ચેરી- લી

× °
૫ ૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૩ ૩
° ° ° ° ° ° •

And dance we now right merri- ly
ઍન્ડ ડૅન્સ વી નાઊ રાઇટ મેરી લી

× ° ° ° ° ° •
૩ ૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૪ ૩
× °

For she I love this day
ફૉર શી આઈ લવ ધીસ ડે

• × × •
૫ ૬ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૩
° ° ° °

As my own my dor- ling Valen- tine
ઍઝ માઈ ઓન માઈ ડૅાર- લીંગ વેલેન- ટાઈન

° ° ° ° °
૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૪ ૪ ૩ ૩ ૩ ૩
• ° × ° ° •